

Frågor och svar från Hygienforum 2022:s Hygienpanel

Ventilation

Hur påverkas luften när Bairhugger är på t.ex. under uppdukning?

Forcerad luftvärmning kan påverka luftströrelser i operationsområdet. Det blir höga koncentrationer av bakterier som inte späds ut eller förs bort. Bairhugger rekommenderas inte under uppdukningen eller under sterildrapering. Försöka hålla patient varm trots detta, t.ex. med passiva värmetycken

Viktigt med underhåll av apparatur, byte av filter (H14) regelbundet.

Var i operationssalen med LAF-tak är det mest optimalt att placera masen vid cfu-mätning?

Så nära operationssåret som möjligt, som Birgitta Lytsy sa tidigare i sin föreläsning; Kopplingen CFU och postoperativa infektioner

Är det OK med lunchavlösning på sal med implantatkirurgi? LAF eller omblandad ventilation, är det någon skillnad? Kan man eller ska man inte?

Egentligen en fråga för verksamheten att bestämma, ett verksamhetsansvarsbeslut. Det är en arbetsmiljöfråga också inte endast en hygienfråga. Det behöver göras en riskbedömning, det ska inte behöva bli en diskussion varje gång. Ingen skillnad oavsett ventilationssystem, varje dörröppning är negativt för ventilationen och kan också störa koncentrationen hos operationspersonalen. Det är många faktorer som påverkar. Med en operationstid på 1 h 15 min – då kanske man kan låta bli att byta av varandra.

Uppstarttid för ventilation?

Ca 20 min för alla typer av ventilationssystem – kolla med fastighet vad som gäller på den specifika salen.

Ventilationsfilter som är blodiga och inte får rengöras, är det en risk?

Det är inte så stor risk men kontakta leverantören och fråga och inte rengöra med vad som helst.

Avger man mer hudpartiklar om man är fuktig?

Inte bra att svettas i specialarbetsdräkt? Få dispens?

Skägg?

Det ska vara tätt, dok och munskydd, lägre krav inom op jämfört med livsmedelsindustrin

Huddesinfektion

Descutan som preoperativ tvätt, finns ny forskning inom ämnet? Hur ser det ut i övriga västvärlden?

Det finns en Cochran-rapport som säger att det är svag evidens för att Descutan som preoperativ tvätt minska postoperativa sårinfektioner. Detta tolkas olika i Sverige, vissa har det helt kvar för att minska mängden bakterier på huden men det finns inget nytt publicerat.

Vad är eran åsikt om att förtvätta med Descutan-svamp på operationssal? Tvätten genomförs genom att skummet torkas bort sedan används Klorhexidin-sprit

Följa tillverkarens anvisning, nu står det att huden ska vara torr. Det är viktigt att huden är torr vid huddesinfektion, för att inte späda ut Klorhexidin-sprit. Risk med Descutan-dusch att man stör hudens normalflora och plockar med sig andra bakterier än sina egna hudbakterier. Fördelen med att tvätta operationsområdet med tvål är att då störs inte normal hudfloran.

En eller två svampar inför Colo rektal kirurgi?

NaCl eller kranvatten i svampen?

Kolla med tillverkaren.

Hur många preoperative duschar ska patienten göra innan ledproteskirurgi?

Två duschar, en på kvällen och en på morgonen är en vanlig rutin.

Följa de regionala rutinerna som finns.

Ska man tvätta vaginalt med lösning innan gyn op? Fördelar och nackdelar?

En klinisk bedömning, vill man ha effekten av Klorhexidin så lösning

På något sjukhus används det inte vid konisering eftersom det visat sig att operationssjuksköterskorna tvättar "för bra"

Kommenterad [BA1]:

Vad ska man tvätta huden med innan bandagering eller förband? NaCl, Klorhexidin-lösning eller annat?

Inget rätt eller fel, rent och torrt för att skapa en dålig miljö för bakterier och för att få förbandet att sitta bra.

Sprit kan rinna ner i såret och störa sår läkningen. Samtidigt ingen evidens att man inte får använda sprit.

Om patienten är allergisk mot Klorhexidin-sprit, vad rekommenderar ni att man använder vid huddesinfektion? Vid preoperative dusch?

Vanlig tvål, etanolbaserat för hud, beprövat för huddesinfektion

Etanol som klara diocid-direktivet går att få tag på idag

Komma ihåg att skriva in i journalen att man frångått rutinen.

Hygienrutiner på operationssal

Fördel och nackdel med användning av hjälm på operationssal?

Mindre mängd partiklar, lägre bakterienivå i luften.

Mölnlyckes Glenn-mössa är inte tät enligt Birgitta Lytsy

Standarden om specialarbetsdräkt, inkluderar även doket och vilket material den ska vara av. Det handlar inte bara om evidens om doket ska användas eller inte. Det är en etisk och moralisk fråga också.

Blanda inte ihop high performance med normal performance om man vill uppnå hög renhetsgrad.

Väven klara en högre täthet men sömmarna gör det mindre tätt. Örebro har 100 tvättar som gräns för sina Mertex-arbetskläder.

Korta eller inga strumpor?

Inte OK om man vill uppnå hög renhetsgrad.

Allt i nära anslutningen påverkar operationsavdelningens och operationssalens renhet, slussar mm.

Byte av handskar vid implantatkirurgi?

Risk för biofilm, implantatet ska hanteras så sent som möjligt och hållas så rent som möjligt. Ingen evidens för handskbyten, inget nationellt dokument/riktlinjer

Fuktig innerhandske, osteril mudd?

Blöt mudd kan ge osteril kant på handsken, mudd på oprock är osteril.

Fukt från hand kan innehålla bakterier, rullar mudden på innerhandsken ner kan den vara osteril.

Konstgjorda naglar och patient?

Är en ansamling för bakterier, behöver avlägsnas i god tid innan operation om operationen ska ske i området. I fall operation i annat område, informera patienten om risken under sårläkningen med hantering av sår med konstgjorda naglar. Inga nationella dokument

Nagelförstärkare?

Ofärgat nagellack hjälper inte, bakterierna är färgblinda. Använda något som går in i nagel i stället.

PPM (BHK?) på operationsavdelning?

Nej, inget nationellt mätinstrument. PPM inte anpassad för operationsavdelning, behöver omvandlas för operationsavdelningen innan det används på operationsavdelning.

Blir det inte svårt med jämförelser då?

Jämför bara med sig själv eftersom de mäts olika i olika regioner och på olika sjukhus och på olika avdelningar.

Produktspecialister anammar inte de lokala hygienriktlinjer och har med sig saker som varit runt på olika sjukhus. Hur åtgärda det?

RFOP anser och rekommenderar, se dokument

RFOP:s utbildning för produktspecialister

Röntgenförkläden som används av alla och inte spritas, hur åtgärda?

Dee ska rengöras varje dag med ytdesinfektion både på insidan och utsidan

Svettiga förkläden kontaminerar arbetskläderna, byta?

I en region lämnas röntgenförkläden på salen och städpersonalen rengör dem

Ska man lägga instrument i blöt?

Aldrig lägga instrument i NaCl, sterilt vatten i stället

Inte heller torka av med NaCl-kompress under operation

Inga vätskor öppet under operation

Övrigt

Var hittar man de senaste uppdateringarna för vårdhygien?

Vårdhandboken, uppdateras med en viss regelbundenhet

Skriva frågor till Vårdhandboken, då kan kapitelförfattare svara

RFOP, Uppdukat

Den regionala vårdhygiens hemsida

Kan man resterilisera en oanvänd engångsborr?

Nej, inte enligt MDR 17 om inte verksamheten har skrivit in det i sitt ledningssystem och tagit över tillverkningsansvaret

Har flergångsinstrument någon specifik livslängd då?

Nej, tillverkare lämnar ingen sådan information. Flergångsinstrument är av bättre kvalitet

och klarar fler resteriliseringsprocesser. Sterilcentralen ska kontrolleras i förstoringsskåp.

Företag erbjuder möjlighet att de kommer och går igen sina instrument ex. var femte år.

Varför preoperativ antibiotika trots frisk patient? T.ex. bröstkirurgi?

Ingen profylax normalt enligt nationella Strama, ev. profylax vid reoperation men regionala variationer förekommer

Systematisk sökning av orsak till VRI efter kirurgi?

Markörbaserad Journal Granskning

Infektionsverktyget

Kräva att få återkoppling på infektionsstatistik

Individuellt, typ av kirurgi, med fokus på det vi kan påverka

Hur stor del av orsaker till VRI är patientrelaterade faktorer respektive andra faktorer?

Patient med flera riskfaktorer har större risk

Undvikbara och oundvikbara infektioner

Påverkbara faktorer, hygienrutiner som t.ex. klädsel

Preoperative optimering som startar långt innan operation, som t.ex. nutritionsstatus

Skyddsrock – OK eller inte?

Det är inte OK att gå utomhus i skyddsrock

Altaner inom operationsavdelningen är fortfarande utomhus

Narkoslarm, utanför operationsavdelning?

Ta höjd för att kunna springa på larm och byta kläder efteråt när möjligt.

Dagkirurgisk patient – ska hårvaskning ske på operationssal?

Nej, även om det finns avdelningar där logistiken gör att det är bättre att göra det på operationssal. Man får göra en riskbedömning. Det viktiga är att det görs i nära anslutning till operation.

Privata saxar-är det OK?

Ja, om de inte används i direkt patientvård

Hantering och förvaring av sterilprodukter

Tabell i SIS-TR57:2020

Ha kontroll på temperatur och luftfuktighet

Hur ofta hyllor ska torkas av

Kontakta vårdhygien för hjälp med anpassning av förvaringsutrymme

MRSA patient som opereras, postop övervakning på sal eller UVA?

Det finns inga nationella riktlinjer

Försök att titta på riskfaktorer snarare än diagnoser, med bra rutiner som följs hindras smittspridningen

Kontakta vårdhygien för att få hjälp

Operation får inte försenas genom att patient har en viss diagnos

Ska personal byta kläder efter MRSA patient?

Nej, inte om basal hygien efterföljs, med bl.a. förkläde

Patientsängar in på operationssal?

Ja, om sängen är ren bäddad och tag-ytorna är torkade

Nyckel band på operation – OK?

Är nyckel bandet framme ska de tvättas varje dag. Det är OK att ha i fickan men inte hängande runt halsen